

PRESTAVITI BO TREBA MEJNIKE

(nadjl. s 1. strani)

Ustava je glede reforme občin namreč zelo skrtja s paragrafi (ker njeni pisci niso bili niti približno enakega mnenja, kaj naj bi lokalna samouprava po slovensko sploh bila) in ustanavljanje novih občin bolj ali manj prepušča zakonom in parlamentu. Zato je mahanje s silno raztegljivim ustavnim duhom ali ustavnimi zasnovami nečesa vse prej kot pravna oziroma ustavna kategorija!

Kakorkoli že, ustavni sodniki (razen magistra Matevža Krivica) so presodili, da sta 2. in 3. člen zakona o ustanovitvi občin neustavna! 2. in 3. člen omenjenega zakona pa nista nič drugega kot seznam novih navadnih in mestnih občin, pri katerih naj bi parlament ne upošteval vseh meril za ustanovitev novih občin, oziroma jih ni povsod upošteval enako. Zato mu ustavni sodniki nalagajo, naj svoje napake popravi in meje nekaj manj kot sto novih občin popravi tako, da bo »ustavni duh« z njimi zadovoljen, do najkasneje pol leta pred naslednjimi občinskimi volitvami. Tudi Ljubljana sodi med »ustavne grešnike«, saj so se ustavnim sodnikom pritožili tisti iz zdaj nove občine Dol pri Ljubljani, kot tisti iz nesojene samostojne občine Šentvid nad Ljubljano. Zdi se, da so ustavn i sodniki, namesto te imeli na voljo pravno bolj čisto rešitev: zavrnitev vseh pritožb in napotitev pritožnikov na ustrezna člena zakona o lokalni samoupravi, ki določata, na kakšen način se občinske meje poslej lahko spreminjajo. Toda kaj hočemo, očitno so tudi ustavni sodniki (politični) ljudje. Po drugi strani si sodniki z blokado že potekajočih volitev v »neustavne nove občine« niso hoteli naprtiti na svoja ramena jezo, ko bi ljudje spoznali, kako bi jim (skupaj z majhnimi a zato toliko bolj glasnimi skupinami nezadovoljnih tipa Starman na Koprskem) namesto samostojnih občin »zrihtali« še enkratno podaljšanje mandata tako in tako zablokiranam občinskim skupščinam in njihovim političnim botrom ali celo državn i protektorat! Prev svež je še spomin na »ustavne duha«, ki naj bi presodil (in tokrat je to spet ponovil), kako je na referendumu izražena volja ljudi le »poizvedovalnega« značaja, ali kot smo kljub tolažilnim besedam le razumeli, figo vredna!

Tretja možnost, boj kot volitev, bi sicer prinesel začasen uspeh, to je neizvolitev občinskih organov, kar bi pomenilo, da občina ni konstituirana. Toda, prvič je o takšnem totalnem bojkotu veliko lažje govoriti, kot pa ga zares organizirati, in drugič, ko bi država morebitni uspešen bojkot ugo-

tovila, bi tudi tja po črki paragrafov poslala začasnega upravitelja. Zato so takšne grožnje kar hitro utihle.

Gremo na volitve

Na slovenskem političnem zemljevidu je torej – čeprav večina »začasno neustavnih« – ostalo 136 »navadnih« in 11 mestnih občin. Ta presoja sodnikov v skratnih oblačilih je pomenila tudi, da predvolilne predstave strank, skupin občanov in njihovih kandidatov za občinske svetnike in za župane lahko tečejo naprej. 4. decembra pa bomo nastopili volilci. V ljubljanski mestni občini – kamor je vključen tudi večji del dozdajšnje občine Moste Po-

krat. Tisti, bolj nagnjeni k hazardu, sicer menijo, da bi se zmaga v prvem krogu utegnila posrečiti dr. Bučarju. Računajo približno takole: Ljubljana je znana po visoki volilni neudeležbi – spomnimo se skromne udeležbe ob referendumu za določitev občine – kar je nesporno prednost tistih, ki bodo nabirali glasove na desni strani ljubljanskega političnega prizorišča. Tu pa je samo eden zares močan kandidat, medtem ko se za glasove (pričakovano relativno maloštevilne na voliščih) sredine in leve potegujejo vsaj štirje. Če se res izpolni pričakovanje, da bo volilna abstinenca velika, potem ima dr. Bučar res mini-

POSLANSKA PISARNA DANICE SIMŠIČ

V ponedeljek, 7. novembra je poslanka v državnem zboru slovenskega parlamenta Danica Simšič odprla svojo poslansko pisarno v prostorih Krajevne skupnosti Zalog. Pred kratko slovesnostjo, na kateri sta sodelovala tudi učenca prof. Venčeslava Lenarčiča Sašo Debeleč in Gregor Bodal iz Glasbene šole Moste, se je poslanka pogovarjala s tajniki in predstavniki svetov krajevnih skupnosti o novi lokalni samoupravi. Poslanska pisarna Danice Simšič bo odslej odprta vsak torek in četrtek od 17. do 19. ure v Krajevni skupnosti Zalog, Agrokombinatska 2.

Na fotografiji: Sproščen pogovor s poslanko (Fotografija Borut Krajnc).

lje (del je namreč vključen v občino Dol pri Ljubljani) – bomo po sistemu sorazmerne zastopanosti izvolili 45 članov mestnega sveta in seveda župana. Kot je znano se za župana poteguje sedem kandidatov, izvoljen pa bo tisti, ki bo dobil večino, se pravi tisti, za katerega bo glasovala polovica in še eden volilec, ki bodo prišli na volišča. V Ljubljani najbrže v tem prvem krogu ta cilj ne bo uspelo doseči nobenemu od kandidatov, zato se bosta tista dva, ki bosta zbrala največ glasov, čez dva tedna pomerila še en-

malne možnosti, da nasprotnike porazi že v prvem krogu.

Mestne svetnike bomo volili po proporcionalnem (sorazmerna zastopanost) sistemu. Občina je razdeljena na sedem volilnih enot, od katerih 5. in 6. približno zajemata nekdanjo občino Moste Polje. V 5. (Kodeljevo, Šmartno, Zelena Jama, Dušan Kveder Tomaž, Jože Moškrič, Sotočje, 25. maj, Štepanja vas in Moste-Selo) bomo volili pet, v 6. volilni enoti (Besnica, Bizovik, Hrušica-Fužine, Lipoglav, Polje, Vevče-Zg. Kašelj,

Zadobrova-Sneberje, Zadvor, Zalog, Nove Fužine in Novo Polje) pa šest občinskih svetnikov. V obeh je vloženih enajst kandidatnih list z največ po pet oziroma šest kandidati (vsi morajo imeti stalno prebivališče v volilni enoti). Volilci bomo izbirali (le eno, seveda) med temi listami. Poleg tega pa bomo imeli tudi možnost vplivati na to, kdo od kandidatov na listi bo zares postal mestni svetnik. Na glasovnici bo namreč tudi prostor, kamor bomo zapisali zaporedno številko tistega kandidata z »naše« kandidatne liste, ki bi ga med svetniki najrajši videli. Če bo ta dobil še vsaj polovico glasov tistih, ki bodo glasovali za listo, bo imel prednost pred drugimi kandidati na njej ne glede na vrstni red.

Ko bodo prešteli glasove bodo po posebnem postopku (Harejev navadni količnik in D Hondtov sistem) izračunali, koliko mest (sedežev) v mestnem svetu posamezni listi iz volilne enote pripada. Konkretna imena bodočih mestnih svetnikov pa določa vrstni red na listi (oziroma, kar pa bo bolj izjema kot pravilo, že omenjeni prednostni glasovi volilcev). Če bo torej neka lista na podlagi števila osvojenih glasov dobila tri mesta, bodo to prvi trije kandidati na listi, če bo samo enega, prvi, če pa bo neka lista porazila vse druge (kar je tudi neverjetno), potem bodo iz 5. volilne enote mestni svetniki postali vsi kandidati na listi, torej vseh pet. Imen kandidatov na volilnih lističih ne bo, pač pa bodo le »zaporedne številke in imena list. Imena kandidatov pa si lahko preberete v našem in drugih javnih glasilih ter na razglasih, ki bodo na voliščih.

Mestni statut, delitev premoženja...

Tako bomo letos le dobili novo ljubljansko mestno občino. Med prvimi nalogami mestnega sveta in posredno tudi župana (ta občino predstavlja in vodi mestno upravo) bo pisanje in sprejem mestnega statuta. Ta bo med drugim moral določiti novo členitev mestne občine. Zakon ponuja vsake, krajevn e ali četrtne skupnosti, meje, njihove pristojnosti in obveznosti ter verjetno tudi organiziranost pa bodo bodoči mestni očetje morali določiti s statutom. Do takrat pa dozdajšnje krajevne skupnosti in njihovih organi ostanejo takšni, kot so. Enako velja tudi za njihovo premoženje. Druga prav tako precej zapletena naloga pa bo (raz)delitev premoženja med mestno in devetimi pretežno majhnimi občinami (na našem koncu Dol, potem so tu še Vodice, Medvode, Dobrova-Horjul-Polhov Gradec, Brezovica, Borovnica, Ig, Velike Lašče in Škofljica), ki so nastale na območju nekdanjih petih ljubljanskih občin. Tretja je vzpostavitev odnosov z državo, katere je Ljubljana glavno mesto...

Hm

POBUDA ZA MILIJON TOLARJEV

V septembrski številki Naše skupnosti sem bral prispevek Milana Skledarja o omarih z vrečkami za pasje iztrebke in bil navdušen nad to izvrstno in zgledov vredno potezo našega Sekretariata za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano. Milijon tolarjev bo sekretariat namenil za omare z vrečkami za pasje iztrebke in za vrečke, ki jih bodo lastniki psov prejeli brezplačno ob cepljenju. Zato, da bi pri lastnikih psov prebudili odgovornost do okolja in tudi spoštovanje takoimenovane pasjega odloka, ki ga je pred dvema letoma sprejela občinska skupščina, ki med drugim spremljevalce psov obvezuje, da morajo za psi sproti odstranjevati iztrebke.

Ta izjemna poteza našega Sekretariata za kmetijstvo me je tako navdušila, da mi je posvetil žarek upanja za rešitev še enega podobnega problema. To so kmečka gospodinjstva, ki so na našem mestnem območju v večini še vedno brez smetnjakov.

V prvem mestnem odloku so bila kmečka gospodinjstva oproščena nakupa smetnjakov, v drugem iz leta 1985 pa ne več. Prišlo je do neljube spremembe glede nakupa. Ta dolžnost je bila tedaj naložena Snagi, ki pa za to preprosto ni imela in še nima potrebnih sredstev. Nekateri kmetje so sami kupili hišne zabojnike, večina pa jih nadaljuje tradicijo pradedov: nekaj na gnoj, nekaj v ogenj, preostalo pa v bližnjo jamo, gozd, reko ali potok, kar je pač najbolj pri roki.

Statistika govori, da vsak Slovenec letno »pridel« 350 kg smeti. To seveda velja tudi za kmete. Zato je izgovorjanje, da nimajo smeti, da imajo gnojišče in da lahko zanje sami poskrbijo, nevdržno. Kmečka gospodarstva na mestnem območju niso nekdane male kmetije z nekaj repi v hlevu. Danes so to prava mala podjetja z veliko mehanizacije in intenzivno pridelavo, ki nujno ustvarja tudi veliko povsem industrijskih odpadkov in ne le olupkov krompirja, kot je bilo nekdaj.

Nekateri ohranjajo grdo navado, da vsake toliko časa smeti na koncu vrta zažgejo. Pri tem se zaradi PVC vrečk in druge plastične embalaže, olj, ostankov kemikalij za varstvo živali in rastlin ter drugega, sproščajo pravi bojni strupi, ki nas v premalo prevetreni ljubljanski kotlini skupaj z izpušnimi plini neusmiljeno zastrupljajo.

V Sloveniji moramo urediti selekcijo smeti že v gospodinjstvih. Imamo že kontejnerje za papir, steklo in celo za hude strupene baterijske vložke. Vse to so šele začetki. Toda kako napredovati, če so lahko še na mestnem območju, kjer je dobro urejen odvoz smeti in tudi kosovnega materiala, gospodinjstva brez smetnjakov.

Že na sestanku nekdanje socialistične zveze sem večkrat opozarjal na ta problem, pisal o tem v naši skupnosti in dajal pobude in zahteve v turističnem društvu Moste-Polje, pa nič. Še to mi ni uspelo, da bi smetnjak uvrstili med kriterije pri ocenjevanju najbolj urejenih kmetij na mestnem območju. Tokrat pobudo naslavljam na občinski Sekretariat za kmetijstvo, ki bo v taki ali drugačni obliki delal tudi v novi upravni ureditvi mestne občine Ljubljana, in na 4. decembra izvoljene občinske svetnike. Sekretariatu zato, da bi se problema lotil kot se je prijaznega navajanja lastnikov psov na čiščenje pasjih iztrebkov in skupaj s kmeti, Snago in morda še s Sekretariatom za urbanizem in varstvo okolja kupil smetnjake, ki stanejo okrog 15.000 tolarjev in tako rešil, star, sramoten problem, novim občinskim svetnikom pa zato, da bi kmalu sprejeli nov odlok o ravnanju z gospodinjstvi in drugimi odpadki, z resnejšim pristopom, nadzorom in tudi sankcijami za kršitelje.

URŠA PONDELEK

SLAVKO GERLICA

MLADINSKI PARLAMENT

V Sloveniji postajajo mladinski parlamenti že tradicionalni. Tisti, ki jim je namenjena vzgoja mladih ali se kakorkoli vključujejo v izobraževalni sistem, želijo mlade poleg tega, da jih spodbujajo k razmišljanju o posameznih problemih, ki se pojavljajo v naši družbi, seznaniti tudi s temeljnimi zakonitostmi parlamentarne demokracije, ki naj bi se je vsi učili.

Republiška Zveza prijateljev mladine je tudi letos pri izbiri teme upoštevala želje otrok in tako razpisala temo MOČ KOMUNIKACIJE IN PRIJAZNE BESEDE.

Iz dneva v dan opažamo, da premalo časa posvečamo drug drugemu, zato je občinska Zveza prijateljev mladine po svojih najboljših močeh skušala pomagati mladim in njihovim učiteljem, da bi se zavedali teh težav in jih pričeli gledati tudi širše. OZPM je spodbujala šolske parlamente in v sodelovanju s CIDM-om organizirala občinski parlament.

Poprej so na šolah potekali šolski parlamenti, o delu katerih je na občinskem parlamentu poročal en predstavnik šole ali dva, odvisno od problematike.

Šolski mladinski parlamenti so potekali v razredu v okviru razredne ure ali posebej.

O vseh predlogih so razpravljali učiteljski zbori in sprejeli tudi potrebne ukrepe in naloge. O teh so bili na skupnem sestanku obveščeni predstavniki razredov, določili so predstavnika za občinski parlament.

Tako so se 15. novembra v dvorani naše občinske skupščine zbrali predstavniki skupnosti učencev, ravnatelj šol in men-

torji šolskih skupnosti. Kot gostje so se občinskega parlamenta udeležili: Tone Partljič, pisatelj, humorist in poslanec v Državnem zboru, Janez Jančar, naš nekdanji župan, ki je pred dvema letoma odšel v Državni zbor, podpredsednik SOB Ljubljana Moste-Polje Viljem Celestina, predsednik občinskega IS Brane Matjašec, podpredsednica občinskega IS Nina Jevšnik, vodja službe za proračun, finančne in skupne zadeve Lilijana Resinovič, sekretar sekretariata za gospodarstvo in družbene dejavnosti Janko Kramžar, predsednik zbora KS Jože Bevec, Ernest Mencigar (LDS), predsednica OZPM ga. Erika Račič in Danilo Jurca, predsednik nadzornega odbora OZPM.

Kulturni uvod so pripravili učenci osnovne šole Zadobrova, ki so bili tudi avtorji zgodovinske razstave in likovnih del v predverju skupščinske dvorane zato velja pohvaliti njihovo ustvarjalnost.

Tone Partljič nam je s primeri ponazoril, da ima prijazna beseda na človeka lahko magičen učinek. Menil je, da ni pomembno, koliko besed je izrečenih, le da so na mestu. Kot je obljubil že v uvodu, je bil prijetno dolg, z Janezom Jančarjem pa sta nam zaupala celo nekaj zabavnih dogodivščin iz »pravega parlamenta«.

G. Viljem Celestina je mlade parlamentarce uvodoma seznanil s pomembnostjo demokracije in parlamentu zaželel uspešno in demokratično delo.

Navzoče je prijazno pozdravila tudi predsednica OZPM, Erika Račič, podporo mentorjev šolskih skupnosti in nekaterih ravnateljev pa je mladim izrazila še Ljuba Novak, predsednica občinskega aktivnega odbora.

Da parlament lahko deluje, potrebuje predsedstvo, ki smo ga izvolili na demokratičen način in je korektno spremljalo njegovo delo in ob koncu pripravilo sklepe.

Predstavniki skupnosti učencev so o delu šolskih parlamentov poročali na poziv po naključnem izboru, večinoma konstruktivno, strnjeno in jasno.

Ugotovljeno je bilo, da je parlament koristen in aktivna oblika dela. Šele tedaj, ko so po šolah začeli teči pogovori o komunikaciji in moči prijazne besede, se je izkazalo, da se tega tako v šolah kot tudi v odnosih z ljudmi ne zavedamo.

V imenu občinskega IS je delo mladih parlamentarcev pohvalila tudi ga. Nina Jevšnik in izrazila zadovoljstvo, da je parlament potekal v tako demokratičnem duhu in da se mladi znajo pogovarjati na strpen način.

K besedi se je javil tudi Danilo Jurca. Natresel nam je vrsto konkretnih predlogov. Menil je, da mora predsedstvo na naslednjem parlamentu poročati o delu tokratnega in predvsem o rezultatih. Mladinski parlament je pozval, naj pošlje apel novi občini, da naj poišče sredstva, s katerimi bo mladim zagotovila vsaj en topli obrok. Konkretni predlogi tovariša Danila so izzvali splošno odobravanje.

G. Jože Bevec je predlagal, naj bi sklepe mladinskega parlamenta in razmišljanja mladih o dobri komunikaciji in moči prijazne ter iskrene besede prejeli vsi poslanci občinske skupščine in tako morda spoznali, kaj je bilo tisto, kar je več kot

dve leti zaviralo njihovo delo ter se znova spomnili, kaj je potrebno za dobro sodelovanje. Po odločitvi mladinskega parlamenta, ki je njegov predlog soglasno in usklajeno sprejel, jih bo tako prejel tudi sam.

Janko Kramžar se je na razmišljanja o prijazni besedi navezal tako, da je mladim prijazno svetoval, naj čimbolje izkoristijo svoja najljepša leta, Lika Resinovič pa je predlagala, naj beseda ne bo samo prijazna, temveč predvsem iskrena in opozorila, da formulacija, naj z drugim ravnamo tako, kot sami želimo, da bi on ravnal z nami, ni pravilna; z drugim naj bi ravnali tako, kot to želi družba, ker je človek lahko tudi sadomazohist...

Po razpravi je predsedstvo parlamenta natančno oblikovalo ugotovitve in sklepe:

– V šolah je še vedno premalo pogovorov, premalo časa imamo drug za drugega.

– Otrokom je v šoli treba zagotoviti vsaj en brezplačen topli obrok, zato pozivamo novo občino, da to zagotovi.

– Želimo si več pogovorov z učitelji o napovedanem preverjanju znanja.

– Na začetku vsake učne ure si posvetimo nekaj prijaznih besed.

– Ne govorimo grdih besed... (če to ni res upravičeno).

– Dosedanji parlamenti so se izkazali kot prijetna in koristna oblika dela, v prihodnje pa organizirajmo celodnevno srečanje šol z najrazličnejšimi aktivnostmi, pri katerih se bodo mladi med seboj spoznavali in pogovarjali. Dan naj se konča s parlamentom, ki pa naj ga ne omejuje vnaprej določena tema, ampak naj vsak pove tisto, kar mu leži na srcu.

– Akcije za dobro komunikacijo in prijazno besedo ne smejo zamreti, temveč morajo živeti naprej, česar so se nekatere šole že lotile.

Mladinski parlament je sklepe soglasno sprejel.